

JOURNALISTIIKAN JA VIESTINNÄN TUTKINTO-OHJELMA Valintakoetehtävät 2014

KOKEEN A-OSA

Tehtävä 1. (maksimi 32 pistettä eli 8 pistettä/käsite)

Määrittele lyhyesti Seppäsen & Väliiverrosen *Mediayhteiskunta*-kirjan avulla seuraavat käsitteet a-d (enintään 50 sanaa / käsite). Käsitteet ovat kukin omalla tehtäväpaperillaan.

Tehtävä 1a.

agenda setting

Tehtävä 1b.

diskurssi

Tehtävä 1c.

representaation politiikka

Tehtävä 1d.

henkilökohtainen joukkoviestintä

Ohje

Vastauksen enimmäispituus on 50 sanaa/käsite. Kirjoita vastauksesi alla oleville viivoille.

Arviointi

Pisteytys: 0-8 pistettä/käsite (koko tehtävän 1 maksimipistemäärä 32 pistettä)

KOKEEN B-OSA

Tehtävä 2. (maksimi 58 pistettä)

Tehtävä 2a. Uutistausta (maksimi 40 pistettä)

Ohessa on Ilta-Sanomien juttuja (uutisia ja mielipidejuttuja) kulttuuri- ja urheiluministeri Paavo Arhinmäen ”väsymisestä” Sotshin olympialaisten mitalijuhlissa. Liitteessä 1 on listaus viikon aikana Ilta-Sanomissa (printissä ja verkossa) julkaistuista jutuista. Liitteessä 2 (kaksipuolinen) on näytteitä Ilta-Sanomien kirjoittelusta.

Ohje

Tutustu aineistoon ja kirjoita päivälehteen ns. uutistausta viikon puhutuimmasta uutisesta (taustajutun julkaisuajankohta on viikko tapahtuneen jälkeen). Tehtävänäsi on kertoa lukijoille, miten Arhinmäki-uutisointi ilmentää journalistisen ajattelun ja toiminnan nykytilaa Suomessa. Hyödynnä analyysissäsi sekä aineistoa että artikkelia ”Journalistien korkeat ja notkeat ihanteet” (Koljonen 2013). Valitse taustajutun näkökulma ja käsittelytapa siten, että juttu haastaa lukijat pohtimaan uutisoinnin taustalla olevia journalistisia arvoja. Säilytä kuitenkin esitystapa riittävän yleistajuisena. Otsikoi tekstisi.

Uutistausta on journalistinen juttutyyppe, jossa pyritään liittämään uutinen laajempiin asiayhteyksiin. Uutistausta edellyttää kirjoittajalta ilmiöön perehtymisen kautta hankittua asiantuntemusta ja kykyä välittää analyysinsä ja argumenttinsa ymmärrettävästi ja asiallisesti lukijoille. Vaikka uutistausta ei varsinaisesti ole mielipidekirjoitus, se voi sisältää kirjoittajan mielipiteitä, näkemyksiä ja havaintoja.

Vastauksen enimmäispituus on 250 sanaa.

Arviointi

Pisteitys: 0–40 pistettä.

Kriteerit: Vastausta arvioitaessa otetaan huomioon sekä asiasisältö (aineiston ja artikkelin soveltaminen) että ilmaisukyky (rakenne, tyyli ja kielellinen selkeys).

Tehtävä 2b. Kuvaideointi (maksimi 18 pistettä)

Ideoi kuvat seuraavalla sivulla olevaan sanomalehden uutisjuttuun. Lehteen tarvitaan kolme erityyppistä kuvaa:

1. Pääkuva, joka on infografiikka (esim. havainnekuva tai kaavio, joissa voi olla yhdistettynä kuvaa ja tekstiä). Kuva taitetaan uutisjutun yhteyteen isossa koossa.
2. Kakkokuva, joka on valokuva. Valokuva taitetaan uutisjutun yhteyteen keskikokoisena.
3. Vinkkiokuva, joka on valokuva. Valokuva taitetaan lehden etusivulle pienessä koossa.

Ohje

Luonnostelet kuvat piirtämällä oheisiin vastauspapereihin. Piirrä pääkuva kehykseen nro 1, kakkokuva kehykseen nro 2 ja vinkkiokuva kehykseen nro 3. Voit halutessasi selventää

kuvaideoitasi lyhyellä tekstillä (max. 20 sanaa). Kirjoita teksti sille varatuille viivoille. Kehys on kuvan raja. Vaikka kehys on vaakasuuntainen, voit halutessasi tehdä pystykuvan kääntämällä paperia. Piirustustekniikka ei ole arviointikriteeri. Tee kuitenkin luonnokset mahdollisimman havainnollisesti ja tarkasti.

Arviointi

Kriteerit: kuvaideoiden omaperäisyys, monipuolisuus ja yhteensopivuus uutisjutun kanssa, sekä kuvien muodostama kokonaisuus.

Pisteitys: 0-18 pistettä

Tehtävä 3. Perusteleminen (maksimi 30 pistettä)

Miten valintakoemateriaalin artikkeleiden (Gerlander & Isotalus 2010 ja Isotalus, Ala-Kortesmaa, Gerlander, Hyvärinen, Koponen & Välikoski 2013) pohjalta voidaan perustella seuraavaa väitettä:

Alakohtainen vuorovaikutuskoulutus edesauttaa tarkoituksenmukaisen ammatillisen viestintäsuhteen rakentumisessa.

Ohje

Vastauksen enimmäispituus on 250 sanaa.

Arviointi

Vastausta arvioitaessa otetaan huomioon sekä asiasisältö (artikkeleiden soveltaminen väitteen perustelemiseksi) että ilmaisukyky (rakenne ja kielellinen selkeys).

Pisteitys: 0–30 pistettä.

Tehtävä 4. (maksimi 30 pistettä)

David Morley kirjoittaa artikkelissaan ”Kuulumisia: Aika, tila ja identiteetti medioituneessa maailmassa” seuraavasti:

”Valtakunnallinen radio- ja televisioviestintä saattaa joskus luoda yhteyden tunteen linkittäessään reuna-alueet keskustaan ja tuodessaan kansakunnan symbolit kansalaisten koteihin. Tämä prosessi ei suinkaan aina ole kitkaton tai vailla jännitteitä”.

Pohdi tätä David Morleyn ajatusta suhteessa Iris Ruohon artikkelissa esitettyihin viestintäkäsityksiin ja vastaa seuraavaan kysymykseen:

Millaista viestintäkäsitystä Morleyn ajatus mielestäsi parhaiten ilmentää?

Valitse tarkasteltavaksesi yksi Ruohon artikkelissa esitellyistä viestintäkäsityksistä ja vertaa sitä muihin:

- Joukkoviestintä on tiedonvälitystä
- Joukkoviestintä on inhimillistä viestintää
- Joukkoviestintä on sosiaalinen suhde

Ohje:

Vastauksen maksimipituus on 250 sanaa. Kiinnitä vastauksessasi huomio erityisesti perusteluihin; erittele, miksi Morleyn ajatus mielestäsi ilmentää valitsemaasi viestintäkäsitystä ja miten tämä suhteutuu muihin viestintäkäsityksiin.

Arviointi:

Vastausta arvioitaessa otetaan huomioon sekä asiasisältö (yllä mainittujen artikkelien soveltaminen) että vastauksen jäsenyisyys ja kielellinen selkeys.

Pisteytys: 0-30 pistettä